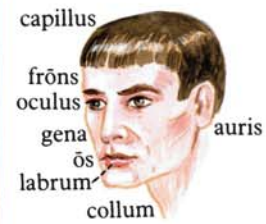

CORPVS HVMANVM

1 Corpus hūmānum quattuor membra habet: duo bracchia et duo crūra. Bracchium membrum est et crūs membrum est. In bracchiō est manus, in crūre pēs. Duae manūs et duo pedēs in corpore hūmānō sunt.

5 In corpore ūnum caput est, nōn duo capita. In capite sunt oculī et aurēs, nāsus et ōs. Super caput capillus est. Capillus virōrum nōn tam longus est quam fēminārum. Suprā oculōs frōns est. Īnfrā oculōs genae sunt. Post frontem est cerebrum. Quī cerebrum parvum habet
10 stultus est. Ōs est inter duo labra. In ōre lingua et dentēs ĩnsunt. Dentēs sunt albī ut margarītae. Lingua et labra rubra sunt ut rosae.

Hominēs oculīs vident et auribus audiunt. Homō quī oculōs bonōs habet bene videt, quī oculōs malōs habet
15 male videt. Quī aurēs bonās habet bene audit, quī aurēs malās habet male audit. Syra male audit, ea enim aurēs malās habet.

hūmānus -a -um < homō
corpus -oris n, pl -ora
-orum
crūs crūris n, pl crūra
-rum
ūna manus, duae manūs

caput -itis n, pl capita
-itum
ōs ōris n, pl ōra -um
super prp + acc ↔ sub

frōns -ontis f
īnfrā prp + acc ↔ suprā

stultus -a -um

ruber -bra -brum

bene ↔ male

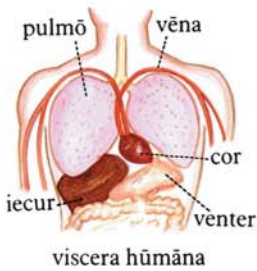
pectus -oris *n*

cor cordis *n*
 sanguis -inis *m*
 fluere
 color -ōris *m*
 iecur -oris *n*
 venter -tris *m*
 viscera -um *n pl*

cibum sūmere = ēsse

sānus -a -um ↔ aeger
 -gra -grum

sānāre = sānum facere

pōculum

pōculum aquae = pōcu-
 lum cum aquā
 modo = tantum, sōlum

Caput est super collum. Sub collō est pectus. In pec-
 tore cor et pulmōnēs sunt. In corde est sanguis, quī per
 vēnās ad cor fluit. Color sanguinis est ruber. Īnfrā pul- 20
 mōnēs est iecur et venter. In ventre cibus est. Cor,
 pulmōnēs, iecur, venter sunt viscera hūmāna.

Homō quī ventrem malum habet cibum sūmere nōn
 potest, neque is sānus, sed aeger est. Homō sānus ven-
 trem bonum, pulmōnēs bonōs, cor bonum habet. 25

Medicus ad hominē aegrū venit eumque sānum
 facit. Medicus est vir quī hominēs aegrōs sānat, sed
 multī aegrī ā medicō sānārī nōn possunt.

Estne sānus Quīntus? Nōn est: pēs eius aeger est.
 Puer super lectum iacet. Aemilia et Syra apud puerum 30
 aegrū sunt. Māter apud eum sedet manumque eius
 tenet. Syra nōn sedet, sed apud lectum stat. Quīntus
 iacet. Aemilia sedet. Syra stat.

Aemilia: “Ecce mālum, Quīnte.”

Aemilia puerō aegrō mālum rubrum dat, neque is 35
 mālum ēsse potest. Māter eī pōculum aquae dat.

Aemilia: “Bibe aquam modo!”

	Māter caput Quīntī sustinet, dum puer aquam bibit.	
	Aemilia: "Iam dormī, Quīnte! Dormī bene!"	
40	Māter manum pōnit in fronte filiī: frontem eius tangit. Quīntus oculōs claudit atque dormit.	tangere atque = et
11	Iūlius, quī cum Syrō servō in ātriō est, imperat: "Ī ad oppidum, Syre, atque medicum arcessel!"	
	Medicus Tūsculī habitat. Iūlius servum suum Tūsculum ĩre iubet atque medicum arcessere. Syrus equum ascendit, ad oppidum it, medicum arcessit. Servus cum medicō ad vīllam revenit.	iubēre = imperāre equum ascendere = in equum ascendere re-venīre = rūrsus venīre
45	Medicus interrogat: "Quis aegrōtat?"	aegrōtāre = aeger esse
	Iūlius: "Meus Quīntus filiū aegrōtat; ambulāre nōn potest."	
50	Medicus: "Cūr ambulāre nōn potest?"	
	Iūlius: "Quia pēs eius aeger est. Puer stultus est, medice: nīdum in arbore reperit, arborem ascendit, dē arbore cadit! Itaque pedem aegrum habet nec ambulāre potest. Nec modo pede, sed etiam capite aeger est."	dē <i>prp+abl</i> = ab [↓] nec = neque pede aeger est = pedem aegrum habet
55	Iūlius medicum ad cubiculum Quīntī dūcit. Medicus cubiculum intrat, ad lectum adit atque puerum aspicit. Quīntus quiētus super lectum iacet nec oculōs aperit. Medicus puerum dormīre videt.	cubiculum intrāre = in cubiculum intrāre quiētus -a -um = quī sē nōn movet
60	Medicus dīcit: "Puer dormit."	dīcere
	Syra, quae male audit, id quod medicus dīcit audīre nōn potest; itaque interrogat: "Quid dīcit medicus?"	id quod medicus dīcit = verba medicī
	Aemilia (in aurem Syrae): "Medicus 'puerum dormīre' dīcit."	

ad-esse

verbum facere = verbum
dicere

spectāre = aspicere

ap-pōnere < ad-pōnere
sentīre

Quīntus oculōs aperit atque medicum adesse videt. 65

Puer, quī medicum timet, nūllum verbum facere audet.

Medicus: “Ōs aperī, puer! Linguam ostende!”

Syra: “Quid dīcit medicus?”

Aemilia: “Medicus Quīntum ōs aperīre atque lin-
guam ostendere iubet.” 70

Quīntus ōs aperit atque medicō linguam ostendit.
Medicus linguam eius rubram esse videt.

Medicus: “Lingua eius rubra est.”

Syra: “Quid dīcit?”

Aemilia: “Dīcit ‘linguam eius rubram esse’.” 75

Medicus etiam dentēs Quīntī spectat et inter dentēs
albōs ūnum nigrum videt. Nōn sānus est dēns quī colō-
rem nigrum habet.

Medicus: “Puer dentem aegrum habet.”

Quīntus: “Sed dēns nōn dolet; ergō dēns aeger nōn 80
est. Pēs dolet — et caput.”

Syra: “Quid dīcunt?”

Aemilia: “Medicus dīcit ‘Quīntum dentem aegrum
habēre’, et Quīntus dīcit ‘pedem et caput dolēre, nōn
dentem’.” 85

Iūlius: “Nōn dentem, sed pedem modo sānā, me-
dice!”

Medicus pedem Quīntī spectat atque digitum ad pe-
dem appōnit: medicus pedem eius tangit. Puer digitum
medicī in pede suō sentit. 90

Quīntus: “Ei, ei! Pēs dolet!”

III Medicus (ad Iūlium): “Tenē bracchium puerī!” (ad
Aemiliam:) “Tenē pōculum sub bracchiō!” (ad Quīn-
tum:) “Claude oculōs, puer!” Medicus Quīntum oculōs
95 claudere iubet, quod puer cultrum medicī timet.

Ecce medicus cultrum ad bracchium puerī appōnit.
Perterritus Quīntus cultrum medicī sentit in bracchiō,
nec oculōs aperīre audet. Capillī horrent. Cor palpitāt.
Medicus vēnam aperit. Ruber sanguis dē bracchiō in
100 pōculum fluit. Quīntus sanguinem dē bracchiō fluere
sentit atque horret. Frōns et genae albae sunt ut līlia...

Medicus puerum oculōs aperīre iubet: “Aperī oculōs,
puer!” neque Quīntus oculōs aperit. Puer quiētus super
lectum iacet ut mortuus.

105 Syra: “Cūr Quīntus oculōs nōn aperit? — Ō deī bonī!
Puer mortuus est!”

Quīntus autem spīrat, ergō mortuus nōn est. Sed
Syra eum mortuum esse putat, quod eum spīrāre nōn
audit. Iūlius et Aemilia filium suum quiētum spectant
110 — atque tacent.

Medicus manum super pectus puerī impōnit eumque
spīrāre et cor eius palpitāre sentit.

Medicus: “Puer spīrat et cor eius palpitāt.”

Aemilia gaudet quod filius vīvit.

115 Syra: “Quid dīcit medicus?”

Aemilia: “Medicus dīcit ‘Quīntum spīrāre et cor eius
palpitāre.’ Ergō Quīntus vīvit.”

Syra Quīntum vīvere gaudet.

horrēre: capillī horrent
= capillī stant

horrēre = perterritus
esse

gaudēre = laetus esse

Syra Quīntum vīvere
gaudet = Syra gaudet
quod Quīntus vīvit

dē-tergēre

Aemilia sanguinem dē bracchiō filiī dēterget. Iam
puer oculōs aperit. 120

Quīntus: “Ei! Dolet bracchium!”

Māter filium vīvum esse videt et audit.

Aemilia imperat: “Aquam arcesse, Syra!” neque an-
cilla verba dominae audit.

Iūlius: “Domina tē aquam arcessere iubet, Syra!” 125

Syra abit, atque revenit cum aliō pōculō aquae plēnō.
Aemilia pōculum tenet, dum Quīntus bibit.

Medicus: “Iam necesse est puerum dormīre.”

horrēre = timēre

Exit medicus. Quīntus, quī medicum horret, eum
abesse gaudet. 130

ab-esse

noster -tra -trum = meus
et tuus

Iūlius: “Iam filius noster nōn modo pede, sed etiam
bracchiō aeger est.”

Aemilia: “Ille medicus crassus filium nostrum sānāre
nōn potest.” Aemilia nōn putat medicum puerum ae-
grum sānāre posse. 135

est potest
sunt possunt
esse posse (inf)

Syra: “Stultus est medicus! Neque cor neque cere-
brum habet!”

Syra ‘medicum stultum esse’ dīcit. Iūlius et Aemilia
eum stultum esse putant, nōn dīcunt.

GRAMMATICA LATINA 140

Dēclīnātiō tertia

[A/B] Masculīnum et fēminīnum.

Vocābula masculīna: pāstor, mercātor, clāmōr, timor, co-
lor, sōl, āēr, venter, leō, pulmō, homō, pēs, sanguis; pānis,
collis, piscis, mōns, dēns, cēt. 145

Vocābula fēminīna: ovis, vallis, avis, auris, nūbēs, frōns;
arbor, vōx, praepositīō, dēclīnātiō, cēt.

[C] Neutrum.

Vocābula neutra: flūmen, ōs, crūs, corpus, pectus, iecur,
150 caput, cor; viscera (*pl*); mare, animal, cēt.

Plūrālis: -a. Accūsātīvus = nōminātīvus.

‘Corpus’ et ‘flūmen’ dēclīnantur hōc modō:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>		
<i>Nōm.</i>	corpus	corpor a	flūmen	flūmin a	-	-a
155 <i>Acc.</i>	corpus	corpor a	flūmen	flūmin a	-	-a
<i>Gen.</i>	corpor is	corpor um	flūmin is	flūmin um	-is	-um
<i>Dat.</i>	corpor ī	corpor ibus	flūmin ī	flūmin ibus	-ī	-ibus
<i>Abl.</i>	corpor e	corpor ibus	flūmin e	flūmin ibus	-e	-ibus

neutrum: acc. = nōm.

Ut ‘corpus’ dēclīnantur: pectus -or|is, ōs ōr|is, crūs crūr|is,
160 iecur -or|is (cor cord|is, caput -it|is); plūrālis: viscer|a -um.

‘Mare’ et ‘animal’ hōc modō dēclīnantur:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>		
<i>Nōm.</i>	mar e	mar ia	animal	animāl ia	-e/-	-ia
<i>Acc.</i>	mar e	mar ia	animal	animāl ia	-e/-	-ia
165 <i>Gen.</i>	mar is	mar ium	animāl is	animāl ium	-is	-ium
<i>Dat.</i>	mar ī	mar ibus	animāl ī	animāl ibus	-ī	-ibus
<i>Abl.</i>	mar ī	mar ibus	animāl ī	animāl ibus	-ī	-ibus

Accūsātīvus cum īnfīnītīvō

Iūlia dormit. Syra Iūliam dormīre videt.

170 Syra: “Iūlia dormit.” Syra ‘Iūliam dormīre’ dīcit.

‘Iūliam dormīre’ est accūsātīvus cum īnfīnītīvō. Accūsātī-
vus cum īnfīnītīvō pōnitur apud multa verba:

[1] *vidēre, audīre, sentīre*: Puer medicum adesse videt. Puerī
Iūliam canere audiunt. Medicus puerum spīrāre sentit.

175 [2] *iubēre*: Dominus servum discēdere iubet.

[3] *dīcere*: Quīntus ‘pedem dolēre’ dīcit.

[4] *putāre*: Syra Quīntum mortuum esse putat.

[5] *gaudēre*: Aemilia filium vīvere gaudet.

[6] *nesse esse*: Puerum dormīre nesce est.

Iūlia dormit
Iūliam dormīre

Vocābula nova:
corpus
membrum
bracchium
crūs
manus
caput
auris

ōs
 capillus
 frōns
 gena
 cerebrum
 labrum
 lingua
 pectus
 cor
 sanguis
 vēna
 color
 iecur
 venter
 viscera
 medicus
 pōculum
 culter
 hūmānus
 stultus
 ruber
 sānus
 aeger
 noster
 bene
 male
 fluere
 sārāre
 sedēre
 stāre
 tangere
 arcessere
 iubēre
 revenīre
 aegrōtāre
 dīcere
 spectāre
 dolēre
 appōnere
 sentīre
 horrēre
 palpitāre
 putāre
 gaudēre
 dētergēre
 posse
 modo
 super
 infrā
 dē
 atque
 nec

PENSVM A

Membra corpor– hūmānī sunt duo bracchia et duo crūr–. In corpor– hūmānō ūn– caput est, nōn duo capit–. In capit– sunt duae aur– et ūn– ōs. In ōr– sunt dent–. In pector– ūn– cor et duo pulmōn– sunt.

Medicus Quīnt– super lectum iac– videt; medicus puer– dorm– videt. Medicus: “Quīnt– dorm–.” Medicus ‘Quīnt– dorm–’ dīcit. Medicus puer– linguam ostend– iubet, et ‘lingu– eius rubr– es–’ dīcit. Puer dīcit ‘ped– et caput dol–.’ Medicus Aemili– pōculum ten– iubet. Syra Quīnt– spīr– nōn audit, itaque Syra e– mortu– es– putat. Sed Quīnt– vīv–. Māter fili– vīv– gaudet. Necesse est puer– aegr– dorm–.

PENSVM B

— hūmānum habet quattuor —: duo — et duo —. In brachiīs duae — sunt, in crūrībus duo —. Super collum est —. In capite sunt duo oculī, duae —, ūnus nāsus, ūnum —. In ōre sunt dentēs et —. Sub collō est —. In pectore sunt pulmōnēs et —. In corde et in vēnīs — est. Sanguis per — ad cor —.

Aemilia apud lectum Quīntī —, Syra apud lectum —. Quīntus nōn —, sed aeger est. Syrus medicum ex oppidō —. Medicus digitum ad pedem puerī —: medicus pedem eius —. Quīntus, quī digitum medicī in pede —: “Ei! Pēs —!”

PENSVM C

Quae sunt membra corporis hūmānī?

Ubi est cerebrum?

Quid est in pectore?

Ubi est venter?

Cūr Quīntus cibum sūmere nōn potest?

Estne Quīntus sōlus in cubiculō suō?

Unde medicus arcessitur?

Quid videt medicus in ōre Quīntī?

Quid Quīntus in brachiō sentit?

Cūr Syra Quīntum mortuum esse putat?